

ТЕОРІЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Мета: формування цілісного уявлення про лінгвокультурологію як галузь сучасних мовознавчих студій та методику лінгвокультурологічних досліджень. ознайомлення з предметною областю досліджень міжкультурної комунікації.

Предмет: мовні одиниці – носії культурної інформації, лінгвокультурні теми та концепти.

Зміст курсу: становлення теорії міжкультурної комунікації (ТМК) та лінгвокультурології як окремих дисциплін в межах антропоцентричної лінгвістичної парадигми. Взаємодія мови і культури. Зв'язки ТМК з іншими мовознавчими дисциплінами (когнітивна лінгвістика, прагмалінгвістика, психолінгвістика, соціолінгвістика, герменевтика, семіотика). ТМК як частина етнокультурології та етнолінгвістики. Теорія лінгвістичної відносності Сепіра – Уорфа. Найбільш відомі лінгвокультурологічні школи (А. Вежбицької, Є. Бартмінського, В. Телії, С. Воркачева та ін.).

Поняття міжкультурної універсалії та етнічної ментальності. Поняття культурних цінностей, культурномаркованої концептуальної картини світу. етноспецифічної. Лінгвокультурема як культурно конотована мовна одиниця. Лінгвокультурні теми та концепти (базові характеристики, структура, способи вербалізації).

Методи лінгвокультурологічних студій: порівняльно-історичний, зіставний, компонентний аналіз, етимологічний, метод лінгвокультурної інтерпретації. Методи порівняльного лінгвокультурологічного концептуального аналізу: моделювання фреймової (польової) структури концепту. Культурний концепт як феномен лінгвокультури. Поняття концептосфери. Типологія етнокультурних концептів.

Репрезентація культурної інформації в мовних одиницях. Культурно маркована лексика. Лінгвокультурні аспекти фразеології. Лінгвокультурні аспекти метафорізації. Поняття національної ментальності та національного характеру, їх відображення в національних мовах. Національна ментальність та національна психологія етносу крізь призму фразеології (розум, зовнішність, тілесність, морально-етичні норми, культурні цінності тощо).

Поняття збоїв та поразок в міжкультурній комунікації. Поняття етноцентризму та культурних стереотипів. Типові помилки в міжкультурній комунікації – лінгвістичні, лінгвопрагматичні, етнокультурні.

Поняття культурного шоку. Стадії адаптації до іншомовної культури.

Місце у структурно-логічній схемі: читається у третьому семестрі другого року навчання.